

रूपा गाउँपालिकाले प्रदान गरेको सेवा प्रवाह र विकास
निर्माणबारे सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम-२०७७
प्रतिवेदन

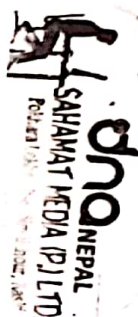
सहजीकरण
सहमत मिडिया प्रालि

रूपा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
कास्की

२०७७ फागुन १३ गते

रूपा गार्डपालिकाले प्रवृत्त गरिएको सेवा प्रवाह र विकास
निर्माणगरे सार्वजनिक सन्तुषार्ह कार्यक्रम-२०७७
प्रतिवेदना

सहजीकरण
सहतात मिडिया प्रालि

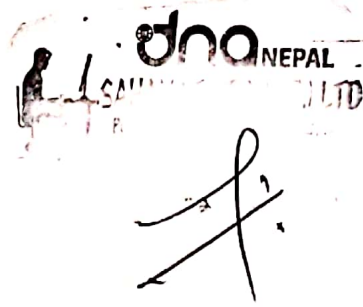
रूपा गार्डपालिका, गार्ड कर्मपालिकाको कार्यालय,
कास्की

२०७७ फागुन १३ गते

विषय सूची

१. विषय प्रवेश
२. सार्वजनिक सुनुवाईको उद्देश्य
३. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको तयारी
४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम
५. सार्वजनिक सुनुवाईका सहभागीहरु.....
६. सहभागीहरुको लिखित तथा मौखिक प्रश्नको जवाफ
७. निष्कर्ष
८. अनुसूचिहरु
- अनुसूची १ : सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सञ्चारमाध्यममा प्रसारित सूचना
- अनुसूची २ : सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता ..
- अनुसूची ३ : नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत
- अनुसूची ४ : सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको कार्यक्रम तालिका
- अनुसूची ५ : कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, गुनासो तथा जवाफ र प्रतिवद्धताहरु
- अनुसूची ६ : सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उपस्थिती
- अनुसूची ७ : सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका केही तस्वीरहरु

१. पृष्ठभूमि

लामो समयपछि नेपालका स्थानीय तह परिमार्जन सहित जनप्रतिनिधीको हातमा पुगेको छ । करिव २० वर्षपछि राज्य पुनर्संरचनासँगै तीन तहको चुनाव भयो । स्थानीय तहले करिव ४ वर्ष व्यतित गरिसकेका छन् । सबै तहमा जनप्रतिनिधिले जिम्मेवारी सम्हालेका छन् । प्रदेश सरकार गठन भएपछि यसअघि बनेका जिल्ला र क्षेत्रीय स्तरका कार्यालयहरु धमाधम परिवर्तित भएका छन् । राज्यको संरचना राज्यशक्तिको वाँडफाँट अब जनतामा विकेन्द्रित भएको छ । जनताका घर आँगनमा सरकार पुगेको छ । प्रदेश सरकार गठन भएको लामो समय वितिसकेपनि आवश्यक ऐन, कानुन, तथा निर्देशिकाको अभावका कारण जनप्रतिनिधीहरु अल्मलिएका छन् । यद्यपी तत्कालको आवश्यकता प्रदेश तहमा विभिन्न नीति नियम बनेका छन् भने स्थानीय तहमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन जारी भएपछि सरकारहरु केही जिम्मेवार बनेका छन् । नेपालको संविधान बमोजिम कायम भएका प्रदेश सरकार, गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका, महानगरपालिका र समन्वय समितिमा निर्वाचित सरकारले कार्यक्रम ल्याउने र कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया ४ वर्षदेखि गरिसकेका छन् ।

प्राचिन समयदेखि नै नेपालमा केन्द्रीकृत शासन पद्धति छ । यो निकै पुरातन अवधारणामा चल्दै आएको हामी नकार्न सक्दैनौं । जब २०५५ सालमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन र २०५६ सालमा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली आयो त्यसपछि विकेन्द्रिकृत अवधारणा सुरुवात भयो । तर अपसोच, ऐन र नियमावलीसँगसँगै स्थानीय निकायको चुनाव हुन सकेन । भण्डै २० वर्षसम्म नागरिकले जनप्रतिनिधी चुन्ने अवसर पाएनन् । २०५४ सालमा भएको चुनाव पछि एकैचोटी २०७४ मा आएर स्थानीय चुनाव भयो । देशका सार्वजनिक प्रशासनहरु जनमुखी, जवाफदेही, पारदर्शी, समावेशी तथा सहभागितामुलक बनाएर त्यसको प्रतिफल सबै नागरिकलाई उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व हो । कानुनको शासन, चुस्त दुरुस्त प्रशासन, आर्थिक अनुसासन, उत्तरदायी र जिम्मेवारपूर्ण कर्मचारी, कर्तव्यउन्मुख उपभोक्ता देश विकासको मुख्य आधार मान्न सकिन्छ । स्थानीय स्तरको विकास समग्र देश विकासकै सुचक भएको हुँदा नेपाल सरकारले स्थानीय तहलाई समुचित तवरले विकासोन्मुख गति तर्फ अघि बढाउन उपलब्ध गराउने अनुदानका अतिरिक्त स्थानीय तह आफैँ राजस्व संकलन गर्ने र सोको उचित परिचालन गर्ने व्यवस्था नयाँ अवधारणा हो ।

धेरैजसो सरकारी कार्यालयहरु जनताप्रति उत्तरदायी हुन सकेका छैनन् भन्ने गुनासो निकै थियो र छ । पारदर्शिताका हिसाबले पनि कमजोर थिए र छन् । आफुसँग भएका श्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गरी जनताको विकास प्रतिको अपेक्षा पूरा गर्ने दायित्व यस्ता कार्यालयहरुको हुन् । तथापी आवश्यकताहरु, प्राथमिकताहरु, उपलब्ध अवसर तथा साधन श्रोतको तुलनामा, निकै चूनौतिपूर्ण छन् । विकास जनताको नजिक र सेवा सुविधाहरु जनताको वरपर पुर्‍याउनु सुशासनप्रतिको विश्वासको वलियो आधार हो । विकेन्द्रिकरणको मर्म जनसहभागितामा आधारित निर्णय प्रक्रियाको अभ्यास गर्दै तय गरिएका योजनाहरुको प्रतिफलमा कुनै शंका हुँदैन । आम जनताको चाहनालाई योजनामा केन्द्रित गर्ने कुरा सामान्य छैन । तर अबैपनि प्राथमिकताले नभई पहुँचले अवसर पाउने परम्परा जिवित छ ।

सबैलाई बाँध्ने जनताको संविधान र संविधानतः केही संरचनाहरु तयार भएपनि थप पद्धति पूरा भैनसकेको अवस्था छ । तोकिएको व्यवस्था अनुसार कार्यालयको काम कारवाही स्वच्छ, पारदर्शी बनाउन, सबैलाई अधिकार र कर्तव्यको बोध गराउन र सर्वसाधारण तथा सरोकारवालाको जायज सरोकारलाई सम्बोधन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई गराउनुपर्ने हुन्छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन सुशासनका लागि सार्वजनिक सुनुवाईको परिकल्पना गरेको छ । हरेक स्थानीय तहको स्व मुल्यांकनका लागि पनि सार्वजनिक सुनुवाई अपरिहार्य बनाईएको छ । स्थानीय निकाय हुँदाताका नेपाल सरकारको मन्त्रीस्तरीय निर्णय अनुसार स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ जारी गरी लागू समेत गरेको थियो । यो कार्यविधि संशोधन भएको छैन र छुट्टै कार्यविधि पनि बनेको छैन । यद्यपी नयाँ कार्यविधि तयार गरेर भएपनि सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता पारदर्शीता सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अपरिहार्य सत्य हो । यसको अभ्यास कास्कीको रुपा गाउँपालिकाले राम्रोसँग गरेको छ । यसैलाई आधार मानेर रुपा गाउँपालिकाको आयोजनामा वडा नम्बर ७ रामकोटमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भएको हो ।

dhna NEPAL
SAHAMAT MEDIA (P.) LTD.
Pokhara, Lekhnath & Simulchaur, Kaski

२. सार्वजनिक सुनुवाईका उद्देश्य

- कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रम उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गर्ने,
- कार्यालयसँग सम्बन्धित समस्या, जनगुनासो तथा उजुरीको विषयमा सुनुवाई गर्ने
- कार्यालयबाट सञ्चालन गरिएका योजना, परियोजना, कार्यक्रम, बजेट आदिका बारेमा सरोकारवाला तथा इच्छुकलाई विस्तृत जानकारी दिने
- कार्यालयले आफूले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको सकारात्मक वा नकारात्मक प्रभाव बारेमा मूल्याङ्कन गर्ने
- अधिल्लो सार्वजनिक सुनुवाईमा औल्याइएका विषयमा भएका सुधारको उपलब्धीको समीक्षा गर्ने तथा अन्य समसामयिक विषयमा खुला छलफल गर्ने
- सार्वजनिक धलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याउने,
- नागरिकबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्ने तथा जिम्मेवार संस्कार बसाउन गरिने सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्य प्रक्रियालाई मार्गदर्शन गर्नु यस कार्यविधिको उद्देश्य रहनेछ।

३. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको तयारी

क) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गर्नको लागि व्यवस्थापन तथा सहकार्यको जिम्मेवारी सहमत मिडिया प्रालिलाई दिइयो।

ख) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्नको लागि गाउँपालिका अध्यक्ष नवराज ओझा, उपाध्यक्ष लालसुवा गुरुङ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना सहित कार्यक्रम समूहको बैठक बस्ने र आवश्यक तयारी थाल्यो।

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा आम नागरिकहरूलाई पनि प्रत्यक्ष संलग्न गराउने उद्देश्यका साथ जिल्लाका विभिन्न ठाउँ र भेगमा रहेका नागरिक र उपभोक्ताहरूलाई पत्राचार गरिएको थियो। साथै वडाको सूचना पाटीमा पनि टाँसिएको थियो। (प्रवाह भएको सूचनाको नमूना अनुसूची १ मा रहेको छ।)

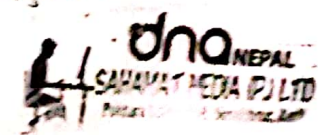
ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र सभ्य ढंगबाट सम्पन्न गर्नको लागि आचार संहिताको निर्माण गरियो। यो आचार संहितालाई सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका सहभागीलाई सुनाएर उनीहरूबाट अनुमोदन गराई कार्यक्रम अवधिभरका लागि लागू गरिएको थियो। (आचार संहिताको नमूना अनुसूची २ मा रहेको छ।)

ड) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जिल्लाका विभिन्न सञ्चारमाध्यमलाई पनि आमन्त्रण गरिएको थियो। यस कार्यक्रमको बारेमा विभिन्न छापा सञ्चारमाध्यमबाट पनि समाचार प्रकाशन भएको छ। (छापा सञ्चारमाध्यमले प्रकाशित गरेको केही समाचारको फोटोकपी अनुसूची ३ मा रहेको छ।)

४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

पूर्व निर्धारित कार्यक्रम अनुसार सार्वजनिक सुनुवाई २०७३ फागुन १३ गते विहान ११ बजेदेखि शुरु भयो। सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भण्डे ४ घण्टा सञ्चालन भएको थियो। कार्यक्रमलाई औपचारिक रूपमा नै शुरु गरिएको थियो। सहमत मिडिया प्रालिका प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा सञ्चालकको भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो। वडा नम्बर ७ का अध्यक्ष दयासागर सुवेदी ज्यूको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि प्रकाश पार्दै कार्यालयको सेवा प्रवाहका बारेमा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगानाले जानकारी गराउनुभएको थियो। प्रमुख जवाफदेहीका रूपमा पालिका अध्यक्ष नवराज ओझासँगै, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना, विभिन्न शाखाका प्रमुखहरू, जनप्रतिनिधिहरू, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाका प्रमुख प्रतिनिधिहरूलाई आसन ग्रहण गराईसकेपछि सहजकर्ता प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा थप सहजीकरण गर्नुभयो।

त्यसपछि सहजकर्ताले सार्वजनिक सुनुवाई आचारसंहिता सहभागीहरूबाट अनुमोदन गराउँदै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सबैले पालना गर्नुपर्ने नियमका बारेमा जानकारी गराउनुभयो। सहमत मिडिया प्रालिका अमृत सुवेदीले पालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर भरिएको नागरिक प्रतिवेदन र कार्यालयबाट सेवा लिएर फर्कंदै गरेका सेवाग्राहीसँग भरिएको बहिर्गमन अभिमतको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुभयो। पालिका अध्यक्ष नवराज ओझाले

२. सार्वजनिक सुनुवाईका उद्देश्य

- कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रम उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गर्ने,
- कार्यालयसँग सम्बन्धित समस्या, जनगुनासो तथा उजुरीको विषयमा सुनुवाई गर्ने
- कार्यालयबाट सञ्चालन गरिएका योजना, परियोजना, कार्यक्रम, बजेट आदिका बारेमा सरोकारवाला तथा इच्छुकलाई विस्तृत जानकारी दिने
- कार्यालयले आफूले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको सकारात्मक वा नकारात्मक प्रभाव बारेमा मुल्याङ्कन गर्ने
- अधिल्लो सार्वजनिक सुनुवाईमा औल्याइएका विषयमा भएका सुधारको उपलब्धीको समीक्षा गर्ने तथा अन्य समसामयिक विषयमा खुला छलफल गर्ने
- सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरुमा स्पष्टता ल्याउने,
- नागरिकबाट प्राप्त रचनात्मक सुभावलाई ग्रहण गर्न तथा जिम्मेवार संस्कार बसाउन गरिने सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्य प्रक्रियालाई मार्गदर्शन गर्नु यस कार्यविधिको उद्देश्य रहनेछ ।

३. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको तयारी

क) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गर्नको लागि व्यवस्थापन तथा सहकार्यको जिम्मेवारी सहमत मिडिया प्रालिलाई दिइयो ।

ख) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्नको लागि गाउँपालिका अध्यक्ष नवराज ओझा, उपाध्यक्ष लालसुवा गुरुङ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना सहित कार्यक्रम समूहको बैठक बस्यो र आवश्यक तयारी थाल्यो ।

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा आम नागरिकहरुलाई पनि प्रत्यक्ष संलग्न गराउने उद्देश्यका साथ जिल्लाका विभिन्न ठाउँ र भेगमा रहेका नागरिक र उपभोक्ताहरुलाई पत्राचार गरिएको थियो । साथै वडाको सुचना पाटीमा पनि टाँसिएको थियो । (प्रवाह भएको सूचनाको नमूना अनुसूची १ मा रहेको छ ।)

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र सभ्य ढंगबाट सम्पन्न गर्नको लागि आचार संहिताको निर्माण गरियो । यो आचार संहितालाई सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका सहभागीलाई सुनाएर उनीहरुबाट अनुमोदन गराई कार्यक्रम अवधिभरका लागि लागू गरिएको थियो ।

(आचार संहिताको नमूना अनुसूची २ मा रहेको छ ।)

ङ) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जिल्लाका विभिन्न सञ्चारमाध्यमलाई पनि आमन्त्रण गरिएको थियो । यस कार्यक्रमको बारेमा विभिन्न छापा सञ्चारमाध्यमबाट पनि समाचार प्रकाशन भएको छ । (छापा सञ्चारमाध्यमले प्रकाशित गरेको केही समाचारको फोटोकपी अनुसूची ३ मा रहेको छ ।)

४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

पूर्व निर्धारित कार्यक्रम अनुसार सार्वजनिक सुनुवाई २०७७ फागुन १३ गते विहान ११ बजेदेखि शुरु भयो । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भण्डै ४ घण्टा सञ्चालन भएको थियो । कार्यक्रमलाई औपचारिक रूपमा नै शुरु गरिएको थियो । सहमत मिडिया प्रालिका प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा सञ्चालकको भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो । वडा नम्बर ७ का अध्यक्ष दयासागर सुवेदी ज्यूको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि प्रकाश पाउँदा कार्यालयको सेवा प्रवाहका बारेमा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगानाले जानकारी गराउनुभएको थियो । प्रमुख जवाफदेहीका रूपमा पालिका अध्यक्ष नवराज ओझासँगै, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना, विभिन्न शाखाका प्रमुखहरु, जनप्रतिनिधिहरु, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाका प्रमुख प्रतिनिधिहरुलाई आसन ग्रहण गराईसकेपछि सहजकर्ता प्रकाश ढकालले कार्यक्रममा थप सहजीकरण गर्नुभयो ।

त्यसपछि सहजकर्ताले सार्वजनिक सुनुवाई आचारसंहिता सहभागीहरुबाट अनुमोदन गराउँदै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सबैले पालना गर्नुपर्ने नियमका बारेमा जानकारी गराउनुभयो । सहमत मिडिया प्रालिका अमृत सुवेदीले पालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर भरिएको नागरिक प्रतिवेदन र कार्यालयबाट सेवा लिएर फर्किदै गरेका सेवाग्राहीसँग भरिएको बहिर्गमन अभिमतको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुभयो । पालिका अध्यक्ष नवराज ओझाले

[Signature]

SAHAMAT MEDIA (P) LTD
Rajkot, Nepal

हालसम्म सम्पन्न कार्यक्रम तथा बजेटका बारेमा जानकारी गराउनुभयो । त्यसपछि गाउँपालिका र वडाका सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका विषयमा सहभागीबाट लिखित र मौखिक प्रश्नहरूको संकलनको लागि खुला छलफल सुरु भएको थियो ।

(सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको कार्यक्रम तालिका अनुसूची ४ मा रहेको छ ।)

५. सार्वजनिक सुनुवाईका सहभागीहरू

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा रुपा गाउँपालिकाका अध्यक्ष नवराज ओझासँगै, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना, वडाध्यक्ष लगायत जनप्रतिनिधिहरू, विभिन्न शाखाका प्रमुखहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीहरू, टोल विकास संस्था, समूह वा सन्जाल, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, क्लवका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, सर्वसाधारण नागरिकहरू, पत्रकार लगायतको उपस्थिति थियो ।

(सहभागीहरूको विवरण अनुसूची ५ मा रहेको छ ।)

६. सहभागीहरूको लिखित तथा मौखिक प्रश्नको जवाफ

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको खुला छलफलमा सहभागीहरूले उठाएका प्रश्नको पालिका अध्यक्ष नवराज ओझासँगै, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगाना, शाखा प्रमुखहरू र वडाध्यक्षहरूले जवाफ दिनुभयो ।

(खुला छलफलमा सहभागीले उठाएका प्रश्न, गुनासो एवं सुझाव तथा गुनासो उपर दिइएको जवाफ र प्रतिबद्धता अनुसूची ६ मा रहेको छ ।)

७. निष्कर्ष :

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सौहार्दपूर्ण वातावरणमा सम्पन्न भयो । व्यक्तिगत रिसिड्वी साँध्ने किसिमले कसैबाट पनि आरोप, प्रत्यारोप र लाञ्छना लगाउने कार्य भएन । कार्यक्रम अवधि भर सवैबाट शिष्ट र सभ्य भाषाको प्रयोग भयो । त्यसैगरी गाउँपालिका र वडाको तर्फबाट पनि आवश्यक जानकारी प्रस्तुत गरिनुका साथै सहजकर्तालाई आवश्यक जानकारीहरू समयमा नै उपलब्ध गराइएको कारण कार्यक्रम जानकारी मुलक किसिमबाट सञ्चालन गर्न सम्भव भयो ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागीहरूबाट गाउँपालिकाका आगामी दिनमा हुने भूमिकाका सन्दर्भमा धेरै प्रश्न तथा गुनासोहरू एवं सुझावहरू आएका छन् । त्यसैगरी कार्यालयको तर्फबाट पनि जिज्ञासा तथा गुनासोको सुनुवाई गरिएको छ । आगामी दिनमा सुझाव र प्रश्नहरूलाई मनन गरी सुधार गर्ने अपेक्षा गरेका छौं ।

८. अनुसूचीहरू

अनुसूची १

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको लागि सार्वजनिक सञ्चार माध्यमबाट प्रसारित सूचना

रुपा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि अत्यन्तै जरुरी सूचना

रुपा गाउँपालिका नागरिकलाई प्रदान गरेको सेवा प्रवाह र विकास निर्माण कार्यहरू सार्वजनिक गरी ती विषयमा नागरिकहरूले उठाएका प्रश्नहरूको सुनुवाई गर्दै रचनात्मक सुझाव ग्रहण गर्न यही मिति २०७७ फागुन १३ गते वडा नम्बर ७ रामकोटमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम आयोजना गरिएकोले कार्यक्रममा सहभागी भई आफ्ना प्रश्न, गुनासो तथा सुझाव व्यक्त गरिदिनुहुन गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण नागरिकहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

आयोजक

रुपा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रुपाकोट, कास्की

अनुसूची २

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता

- १ सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।
- २ सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।
- ३ सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम सहित प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नुपर्नेछ ।
- ४ सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरू धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदागत रूपमा छोटकरिमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बितेपछि तत्काल प्रस्तुति रोक्नुपर्नेछ ।
- ५ आफूभन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोर्न्याउन जरुरी हुनेछैन ।
- ६ चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाइनेछ ।
- ७ सहभागीले बिना आधार कसैप्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- ८ सुनुवाइका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाइ राख्न वा बोल्न पाइने छैन ।
- ९ सुनुवाइलाई विथोल्ने प्रयास कतैबाट भएको पाइएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधान खोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
- १० सुनुवाइलाई विषयान्तर हुन बाट सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

 dha NEPAL
SAUJAN... (P) LTD.

घाटमा कमिसन छ ?
जनप्रतिनिधिलाई गाडीकै
अफर आउँछ

अमृत सुवेदी
प्रा. १० प्रा. १०

‘रूपा गाउँपालिकाको सोमा मादी नदीबाट अवैध रूपमा नदीजन्य पदार्थ तस्करी भइरहेको छ । जति गुनारो रंगान्छ, गाउँपालिकाभरि प्रश्न उठाउँदै स्थानीय बुद्धिनाय न्यौपानेले साथै, ‘के स्थानीय जनप्रतिनिधिलाई कामसन आइरहेको छ र तस्करी नरोक्नको हो ?’

कारकाको रूपमा गाउँपालिका
घडा नम्बर १, २ र ७ लाई छोप्ने
मादी नदी बगेको छ भने पारोपट्टि
मध्य नेपाल नगरपालिका समनु
पर्छ । रुपाको अधिकार क्षेत्रबाट
मादी नदी उत्खनन गरी नदीजस्तै
पार्थक समनुर्दित अर्थात् औसापसमा
भदरहेको स्थानीयको गुनारो छ ।
यसअघि पनि गाउँपालिकाले अर्थात्
रुपमा तत्करी भएको प्रमाणसहित
नेपालीष्ट कार्याही न गरेको थियो ।

अहिले पाँच पटक पटक उजुरी गर्दा
पाँच तस्करी नर्ताकाको स्थानीयका
गुनासो थियो । 'दयापट्टर समाजिन्द्र,
छोडिन्द्र, अहिले पाँच तस्करी भइरहेको
छ तर कानले अनुगमन नै भइरहेको
छैन,' न्योपानले भने, 'यसका पछाडि
नर्तार्थीलाई कुनै मिलेमती त होइन ?'

जन्मप्रतिभाओंको मिलनेकी तलाश में
रुपा गाडोलाईको अच्छा नवराज
आंभाले नवराज हिनुआपि जन्मप्रतिभांतिथ
आठनेंरबतिथको घटना सुनाए । अच्छा
आंभाले घाट सञ्चालन भाद्रे गाडी
अपर कसरी आएको बियां भन्ने
किम्सा सुनाए । 'अच्छा भएर आएको
कंठो दिमाघरे भएको बियां । घाट दिने
तपाईंले सरकारी गाडी चढ्नु पर्दैन,
हामी न तपाईंलाई गाडी दिन्छौ भन्ने
अपर लिने र समूह आयो,' आंभाले
भने, 'यसै अवधि काम रोख्छु भनेर
आएको हुँ यस्तो प्रस्ताव गलत आयो
भने प्रहरीलाई बोलाएर निगरान्भएर
पठाउँछु भनेपछि पर्छ । कर्मचरन नै
खाने मा गाडी नै लिन सक्छ, तर म
सम्मान पर्वति राजन आएको थिएँ ।'

पस्ता प्रयुक्त रोबेन आएको छैन ।
 पमोले रजाई गर्दै आएको
 नदीजन्य पदार्थको अवैध ओसारपसा
 रोबेन र गालिकामा दुलो राजस्व
 भित्र्याउन पालिका सफल भएको
 ओमाले बताए । ०७५ पुस र ७६
 पुसमा स्थलगत अनुगमन गरी अवैध
 ओसारपसार गर्नेलाई कारवाही गरेको
 ओमाले दावी गरे ।

गएको गुप्त ६ गते पालिका
अध्यक्ष ओम्फोर्सहितको अनुगमन
टोलीले जनप्रतिनिधिको समेत नदीजन्य
पदार्थको उत्खननमा संलग्नता रहेको
देखाएपछि छानबिन समिति नै बनाएको

रुपा गाउँपालिकाले बिहीबार आयोजना गरेको सार्वजनिक सुनुवाइ।

थियो । पालिकाले अवैध रुपमा धुपारिएको नदीजन्य पदार्थ शिल गरेको थियो भने सुरुमा ५ हजार जरियाना गरेको थियो ।

गर्का लियी।
 'गुरुमा ५ हजार जरिवाना गयो।
 न्यसपाँछ दोस्रो पटक १५ हजार
 जरिवाना गयो। अब तेस्रो पटक भँटिए
 १ लाख ५० हजार रुपैयाँ जरिवाना गर्नु
 भनेर पक्रिएको हो,' ओझाले भने, 'अब
 त्यस्तो भँटिए, कारवाही हुन्छ, दुक्का
 हुनुमू तर कराले आवेय घन्टा चलार्थु,
 पालिका दोहन गरेर खान्छु भन्ने नसोचे
 भएला।'

रूपाबाट लमजुलपः दुगा, गिटी,
बालुवाका तरकारी भइरहेको गुनासो
आएपछि पालिकाले वडा नम्बर ४ को
घाट नै शिल गरेको छ । घाट शिल
गरेपछि पालिकाविरुद्ध अदालतमा मुद्दा
पुन्यो । पालिकाको पक्षमा फैसला
आएपछि ५ लाख रुपैयाँ असुलउपर
१ लाख रुपैयाँ सजाय भयो ।

गाराका अधिकांश ओषाध सुनिष ।
जनप्रतिनिधि आनुअनु ९ लाख
रुपैयामा उदने रुपास्थल मादी नदी
घाट या वर्य ५८ लाख रुपैयामा टेष्का
लागंका छ भने अहिलेसम्म डेढ करोड
रुपैयां राजस्व प्राप्त भएकाका छ ।
'टाढाबाटले दयावकल किन्ने र नुंग,
गिटो, बाटुवाका ओसारपसार गर्ने
गये,' ओषाधले भने, '९ लाख रुपैयामा
जाने घाटबाट या सालमात्रै ५८ लाख
रुपैयां आउंदछ, अहिलेसम्म डेढ करोड
राजस्व प्राप्त भइसकेको भने कानुनमा
गुनहोस्, कर्मसल खाने भए कति अपर
रहेछ ?'

रुपा ७ रामकोटमा बिहीबार
गाउँपालिका अध्यक्ष तथा जनप्रतिनिधिले
सेवाप्राहीको इजलासमा यस्तै प्रश्नको
उत्तर दिए । पालिकाको गरेको चालु
आर्थिक वर्षको सार्वजनिक सुनुवाइमा
विकास, निर्माणदेखि लक्षित प्रारम्भको
विषयमा जनप्रतिनिधिमार्फत सेवाप्राहीले

१ लाख रुपैयाँ उठ्ने
घाटबाट जनप्रतिनिधि
आएपछि यो
वर्षमात्रै ५८ लाख
र अहिलेसम्म डेढ
करोड रुपैयाँ राजस्व
उठिसकेको छ

प्रश्न उठाए। स्थानीय माधव पौडेलले गाउँपालिकाले कृषिदेखि सहकरसम्म प्रभावकारी काम गर्न नसकेको आग्रह उठाए।

‘उद्योतनाले जंगल प्रयोग गन पाएका छैनन्, उल्टै मुद्दा खपेका छन् । प्रधानमन्त्री कृषि परियोजना प्रभावकारी छैन । अहिले निर्माण भइरहेको रामकोट सडक दुर्घटना घाँघिरेरहेजस्तो छ,’ पोडेलले भने, ‘पालिकाले अनुगमन गरी प्रभावकारी बनाउन किन सकिरहेको छैन ?’

यनसम्बन्धी ऐन नबन्दा र
अधिकार नहुँदा धेरै समस्या आएको
सङ्घलाई पालिका अग्रस्थ ओभरले
समाधान विचार हुनैभक्तिके मुद्दा
हालहालै प्रयुक्ति छान्न अनुरोध गरे।
निर्माणगर्ण राम्रोको सङ्घ गुप्तराष्ट्र
बनाउनु आफू लागिगर्ने उनले बताए।
कहें किलोमिटरमात्र पिच सङ्घक
भएको ठाउँ गाउँपालिकामा अहिले
८४ किलोमिटर सङ्घक पिच भइरहेको
ओभरले जानकारी दिए।

स्थानीय दामोदर सुवेदीलं अनुदान

र साना आयोजनामा धोरें बजेट दिइएको गुनासो गरे । पालिका अध्यक्ष ओझाले मर्मनका लागि सानो बजेट दिइएको, प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा दुला बजेट चिनियोजन गरिएको बताए । खानेपानीको दुलो समस्या भागीको रुपमा गाउँपालिकामा अहिले करोडौंको आयोजना निर्माणगर्न रहेको उनको भनाइ छ ।

स्थानीयले पालिकाको भूगोल हेरेर मायण्ड र नीति निर्माण नगरेको गुनासो गरे । तत्कालीन गाविस हुँदा नियमित आउने दलित, महिला, गरिब जनजति लगायतका तल्लि बगैको रकम पालिका भार्पाङ नआएको ताराकुमारी सापकोटाले गुनासो गरिन् ।

‘आयआर्जन, उत्पादन र क्षमता विकासको निश्चित ठोस योजना दिएर आउनुस, बजेट दिन्छौ’, अध्यक्ष ओमकले भने । ‘तर, शीर्षक एउटा दिएर अर्कोमा खर्च गर्ने रूपाले पैसा छुट्याउँदैन ।’ यो वर्ष ४८ करोड ८५ लाख रुपैयाँ बजेट बिचिनयोन भएको, प्रदेश र केन्द्रीय सरकारको समन्वयमा धुपे योजना रूपामा रहेकोको उनको गुनासा मनाइ थियो । ओमकले कुनै पनि बजेट दुरुपयोग हुन नदिने प्रतिक्रिया गरे ।

सायं प्रत्यक्षता पालिका
सकमत मिडियाले गरेको
सायंजनिक सुनुवाइमा पालिकाका
सुशासन कायम गर्न कुनै कसर बाँकी
नराख्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सन्तोष ढुङ्गानाले गिकोर गरे । सबै
कागजात र प्रक्षिप्त नपुन्याई योगनाको
भुक्तानी पत्रबुटेट गर्न नसक्ने उनको
भनाइ थियो । रुपा ङ का अध्यक्ष
दयासारण सुवेदीको अध्यक्षतामा
भएको सायंजनिक सुनुवाइमा नंकापा
रुपा अध्यक्ष सायबक्स मिया, काप्रिस
सभापति तुलबहादुर गुरुङ लगायतले
पालिकाले अन्य ठाउँको गुलनामा
सन्तोषजनक काय गरेको बताए ।

रुपाका किसानको दुखेसो
फसल बिकाउनै मुस्किल

■ आदर्श समाज

पोखरा, १३ फागुन

कास्की हस्तश्रमका वित्तोत्पन्न भुजेल तरकारी उत्पादन बढाउन हुन् । राम्रो उत्पादन गरेकी काण्ठले उनले सरकारी अनुदान पनि पाएका छन् । उनका आफ्नो घरमाले बजार नपाउँदा चिन्ता उठेकी छ । 'एक घर एक टमेल कार्यक्रम छ । घरघर बढेसावारीका योजना पनि आएको छ,' उनले भन्ने, 'हामीले उत्पादन गरेकोको गरी छौ । त तरकारी र फलफूल बिच्री गर्ने ठाउँ भएन ।'

रुपा गाईपालिकाले कृषि केन्द्रित कार्यक्रम बढाएका कारण उत्पादन धरिएको छ। सोही अनुसार अधिकांश किसानले सहज बजार पाएका छन्। उनीहरूले निरुत्क पोखरासम्म ढुवानीका लागि गाईपालिका गुमे। पालिकाले १ हजार ५ सय केजी तकरी र फलामूल तथा २ हजार लिटर दूध तथा गदौ किसानको निरुत्क ढुवानी गरिरहेको छ। तर त्यो पर्याप्त पाएकी किसानहरू बताउँछन्। यो वर्षलाई पालिकाले कृषि वर्षको रूपमा मनाइरहेको छ। 'उत्पादन राम्रो छ। राम्रो उत्पादन गर्दै किसानलाई प्रोत्साहन गर्न निरुत्क ढुवानी दिएका छौ,' पालिका अध्यक्ष नवराज

रूपा गाउँपालिकाले यो वर्षमात्र साढे ३ करोड रुपैयाँ कृषिमा लगानी गरेको छ।

ओभाले भये, 'हंसपुरको उत्पादन भै पोखरा भर्छ । त्यसबालेक अरु ठाउँका किसानले पनि उत्पादन निकै राम्रो गरेका छन् ।' उनका अनुसार पालिका तत्कारी, धान, दूध र मासुमा आत्मनिर्भर छ । यो वर्ष पालिकाले साढे ३ करोड रुपैयाँ बचिमा मात्रै लगानी गरेको छ ।

गोरी ठाउँका राजा सुवेदीलाई आफ्नो सम्पत्तिको मूल्यांकन कम भएका कारण बैकबाट ऋण लिन समस्या भएको छ। उनले नेपाल तालिभानकै इन्वेष्टमेन्ट कार्यक्रममा निवेदन दिए। र्‍याका ४ वटा समूह यो कार्यक्रमका लागि छोटो भइरहेका छन्। तर उनीहरूले बैकबाट ऋण लिनुपै बाध्यता छ। गाउँको जमिनको मूल्यांकन राम्रो नहुँदा छोटोमा परे पनि कार्यक्रमबाट वञ्चित हुने असरमा आएको उनले गुनासो गरे। १५ लाख ऋण लिन पनि थियो पुग्ने। बैकमा जोदा बैकले ऋण

दिउँसो, गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा उले गुनासो पोखे, 'पालिकाले सहजीकरण गरिदिए कार्यक्रम पाइन्छ्यो । नत्र त्यसै जाने भयो ।' अप्पन्न ओभरले आवश्यक सहजीकरण भइरहेको बताए ।

साथ जनिक सुनुवाई कार्यक्रमका सहभागीहरूले सामुदायिक विकास नभएको, खानेपानीको बढी समस्या भोग्नुपरेको, प्राविधिकहरूले सजिलै सहयोग नगरेको लगायत गुनासो गरे । खासगरी लासत समुदायको बजेटबारे जानकारी नपाएको उनीहरूले बताए । 'महिला र बालबालिकाको पैसा गाभिस हुँदा आउँथ्यो । आजभोलि नरेको हो कि घात नभएको हो ?', रुपा उषा महिला सञ्जाल अध्यक्ष कल्पना सुवेदीले भनिन्, 'योजना माप्न गयो भने नीच गाउन पैसा दिँदैनौ भन्छन् । कतिपयक प्रयोजन हाल्यो बजेट परेन ।' जवाफमा गाउँपालिका अध्यक्ष नवराज ओभाले उदादन र 'अब शिक्षा क्षेत्रमा मात्रै खर्च गर्न सकिने बताए ।' 'अब नाकानाकालागि पैसा दिन सक्दैनौ । आर्थिक उपार्जन गर्ने हो भने जस्तो कार्यक्रम पनि पाय हुन्छ,' उनले भने, 'पालिकाको जोड स्वरोजगार बनाउने तरफ छ ।' अन्त्यवादक क्षेत्रमा लगानी नगर्ने स्पष्ट नीति

छ। विकास निर्माण आवश्यकता र श्रोतलाई हेरेर सबैसम्म काम पारेहेको र हातेपानीको समस्या यही आर्थिक वर्ष समाधान हुने उल्लेख बताए। रूपामा एक घर एक धारा अभियान सन्चालन भइरहेको छ। सोलाख्यट लिफ्टिङ गरेर घरघरै धारा पुर्याउने पालिकाले जनाएको छ।

गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष ढुंगानाले गत मंसिरबाट काममा आउनुभए गर्दै कर्मचारीलाई कारबाही गर्ने बताए । 'कसैले पैसा मागे सित्तै मलाई भन्नुस् । ठाउँको ठाउँ कारबाही हुन्छ,' प्राथमिकले काम गर्न ढिला सुस्ती गरेको गुनासो आएपछि जवाफमा उनले भने, 'वडाप्रभामा तोकेंको भन्दा एक सुका बढी तिर्नुपर्दैन ।' कागजको प्रक्रिया भन्दाकितो भएको कागज योजनाको परफार्म गर्न संस्थामा भएको नागरिकको गुनासो छ ।

उनीहरूले गाउँको भूगोल अनुसार मापदण्ड र नीति तथा कार्यक्रम बन्द्या आफूहरूले सहूलियत तिन नसकेको बताए । 'कृषिको टोले तिन जोडा २० मिटर चौडा जमिन चाहिन्छ भन्छन् । यो भिरालो ठाउँमा त्यसो गरा कता खोल्ने ? , उनीहरूले भने, 'यो नियम हाम्रो पालिकामा सुहाएन । मापदण्ड बनाउदा किसानको अवस्था र भूगोल हेरेर बनाउनुपर्छ ।' अनुदान राखि व्यक्तिहरूले नपाएको पनि उनीहरूको गनासो छ ।

अध्यक्ष ओभरले प्रश्नहरू सुन्नाका लागि सुन्नुभए भएकाले आगामी दिनमा प्रश्न नआउने गरी काम गर्ने प्रतिवद्धता जनाए । सहमत भिडिंगा प्रशस्तीले सहजीकरण गरेको कार्यक्रममा वडा नम्बर ७ का अध्यक्ष दयासागर सुवेदीले जस्ताका माग र अपेक्षा अधिक भएको तर प्रोत्सायनात्मक सीमितताले सोधे अनुसार काम गर्न नपाएको बताए ।

f.

 dna NEPAL
SAHAMAT MEDIA (P) LTD
Pokhara Lekhnath-8, Simalchaur, Koshi
Koshi 2074

अनुसूची ४

रुपा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम -२०७७
कार्यक्रम तालिका

क्र.सं.	समय	विवरण	
१.		अध्यक्षता ग्रहण	दयासागर सुवेदी-अध्यक्ष, रुपा गाउँपालिका ७
२.		आसन ग्रहण	प्रमुख जवाफदेही नवराज ओम्हा-अध्यक्ष, रुपा गाउँपालिका लालसुवा गुरुङ-उपाध्यक्ष, रुपा गाउँपालिका सन्तोष ढुंगाना-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बडाध्यक्षहरुः दीपक आले-अध्यक्ष, वडा नम्बर १ हिता रुपाखेती-का.वा अध्यक्ष, वडा नम्बर २ रामजी अधिकारी-अध्यक्ष, वडा नम्बर ३ मुकुन्द बहादुर वंशी-अध्यक्ष, वडा नम्बर ४ टेक बहादुर गुरुङ-अध्यक्ष, वडा नम्बर ५ नारायण गुरुङ-अध्यक्ष, वडा नम्बर ६ जवाफदेही सन्दिप पौडेल-प्रमुख, शिक्षा शाखा ज्योति गुरुङ-प्रमुख लेखा शाखा सहजकर्ता : प्रकाश ढकाल कार्यपालिका सदस्य तथा अन्य जनप्रतिनिधिहरु सहवक्स मियाँ-अध्यक्ष, नेकपा रुपा तुल बहादुर गुरुङ-सभापति, नेका रुपा कालिदास सुवेदी-अध्यक्ष, फेकोफन गण्डकी संघसंस्थाको तर्फबाट विषयगत शाखाका अन्य प्रमुख प्रतिनिधिहरु, कार्यालयका कर्मचारी तथा वडा सचिवहरु, प्राविधिकहरु, नागरिक समाज, उपभोक्ता समिति, टोल विकास समिति, विभिन्न समूह तथा संजाल, विव्यस, शिक्षक तथा सर्वसाधारण नागरिकहरु ।
३.		स्वागत तथा कार्यक्रमबारे जानकारी	सन्तोष ढुंगाना-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
		सार्वजनिक सुनुवाईको चरणमा प्रवेश	
		सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका बारेमा जानकारी	नवराज ओम्हा, गाउँपालिका अध्यक्ष
४.		आचार संहिता जानकारी	: सहजकर्ता
५.		लिखित र मौखिक प्रश्न संकलन	: सहजकर्ता
६.		प्रश्न तथा गुनासो स्पष्ट	नवराज ओम्हा, गाउँपालिका अध्यक्ष सन्तोष ढुंगाना, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्दिप पौडेल, शिक्षा शाखा प्रमुख ज्योति गुरुङ, लेखा शाखा प्रमुख मनोज..., प्राविधिक प्रमुख, कृषि शाखा प्रमुख
७.		थप जिज्ञासा आह्वान	: सहजकर्ता
८.		थप जिज्ञासामा स्पष्टता	नवराज ओम्हा, गाउँपालिका अध्यक्ष
९.		मन्तव्य	सहवक्स मियाँ, नेकपा अध्यक्ष तुलबहादुर गुरुङ, नेका सभापति कालिदास सुवेदी, फेकोफन गण्डकी अध्यक्ष दयासागर सुवेदी, रुपा ७ अध्यक्ष
१०.		धन्यवाद सहित समापन	
११.		चियापान	

SAHAMAT MEDIA (P.) LTD.
Pokhara, Lekhnath & Simulaur, Kathmandu

अनुसूची ६

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा नागरिकहरूले उठाएका प्रश्न, गुनासो तथा सुझाव एवं कार्यालयको तर्फबाट व्यक्त गरिएका प्रतिवद्धताहरू

क्र.सं.	नामधर	प्रश्न वा जिज्ञासा	जवाफ तथा स्पष्टता
१.	धामोदर सुवेदी	- साना बजेट धेरै छरिन्छ त्यसले बेखिने काम भएन । - धारापानी पधिरामा १ लाख विनियोजन गरेको छ । यसले के काम गर्ने हो ? - अनुदान पहुँचभन्दा बाहिर गयो । स्टिमेन्ट भन्दा बजेट घटेर आईछ किन हो ?	- आवश्यकताका आधारमा बजेट विनियोजन गर्नुपर्छ । गाउँपालिकाले साना योजनामा पनि ध्यान दिनुपर्छ, त्यसैले कहिलेकाहीँ बजेट कम भएपनि प्रभावकारी काम हुन्छ । - धारापानीको बजेट मूल संरक्षणका लागि मात्रै दिइएको हो । अरु काम आयोजनाको छुट्टै पैसा छ । - अनुगमन नगरी र आवश्यकताको पहिचान नगरी अनुदान दिइएको छैन । कहिलेकाहीँ त्यस्तो रहेछ भने भए अनुगमन गरेर गलत गर्नेलाई कारवाही हुन्छ ।
२.	रत्नबहादुर थापासगर	- बाख्खा पालन तालिम गर्ने भनेको भियो, हतार हतारमा अण्डा खोजेर बाख्खा ल्याए । अहिले ब्याज बोकेर बसेको छ, अनुगमनमा आउने कहिले हो ? तालिम कहिले पाउने हो ? - पालिकामा मकैको बीउ भुसाले खान्छ । हाँपीले बीउ पाएनौ ।	- तालिम आयोजना हुँदैछ । अण्डा खोजेर बाख्खा ल्याएको भन्नुभयो । कति प्राथमिक नगएका हुन्, छिट्टै समाधान गर्ने भन्छु । - सबैलाई पुगेर तालिम दिन बजेट छैन । सबैनी समेट्ने नैजाने हो । व्यवस्थित बघशाला निर्माणमा महानगर लागि रहेको छ । त्यसपछि केही राप्ति र स्वस्थकर होला । पोखरेकी उपभोक्ताले स्वस्थ मासु खाने वातावरण छिट्टै बन्छ । प्रक्रियामा छ ।
३.	माधव पौडेल	- हाप्पी ठाउँ जंगल मुढामा जेलिएको छ । जसले जंगल हुकोए, उसले उपभोग गर्न नपाउने समस्या समाधानको लागि पहल गरिदिनुपर्छ । - बाढी निर्माणमा रूध र प्रवेशको काम राप्ति भएन । रोड पनि भिलेको छैन - प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमले राप्ति काम गरेन । पैसा पचाउने मात्रै ध्यान भयो । - गाउँपालिकाले कम्प्युटर शिक्षाका लागि दिने भनेको छ । यो आफैँ किन पाउने हो कि पालिकाले किनेर दिने हो ?	- वनको कुरा हाँपीले मात्रै भनेर हुँदैन । तर उपभोग गर्ने कुरामा सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका छौ । तर गाउँले पनि सचेत हुनुपर्छ । सानो घटना हुने भित्तिकै तपाईंहरू मुढा माभिलामा जानुहुन्छ, यसले आटेरी बनाइरहेको छ । - अलि गुनासो आएको छ । हाँपी अनुगमन गर्दा र प्राथमिकहरूलाई पनि घबघचाउँछौ । - प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम पछिले जस्तो छैन । अहिले राप्ति गरौ भनेर

			➤ गाउँपालिकाले मापदण्ड तोकेको छ । त्यसका आधारमा सम्बन्धित शिक्षकले नै किन्न सक्नुहुन्छ ।
४.	मिलन गुरुङ	➤ पालिकाले युवाका लागि के कार्यक्रम गरेको छ ? हामीलाई थाहा भएन । युवालाई स्वरोजगार बनाउने कुरा सुनेका थियौं, त्यो काम के भैरहेको छ ?	➤ कार्यक्रमहरु भएका छन् । अहिले विशेषगरी कृषिमा युवालाई जोडेका छौं । फार्महरु खुलेका छन्, अनुदानमा युवालाई जोडेका छौं । विना धितो ऋण उपलब्ध गराउन बैंकसँग सम्झौता गर्ने चरणमा छौं ।
५.	त्रिलोचन भुजेल	➤ किसानले उत्पादन बढाएका छन् । तरकारी र फलफूल उत्पादन भएका छन् । तर त्यसले बजार पाएन । त्यसको लागि पालिकाको योजना के छ ?	➤ कृषि एम्बुलेन्स चलाईएको छ । १५ सय लिटर दुध र २ हजार किलो फलफूल तरकारी भए निशुल्क दुवानी पालिकाले गराईदिन्छ । अन्त बजार पनि खोजिरहेका छौं ।
६.	गंगा बहादुर गुरुङ	➤ पहिले गाविस हुँदा लक्षित वर्गका लागि पैसा छुट्याईन्थ्यो । आजभोलि किन छुट्याईएन ? कि छुट्याएर थाहा नभएको हो ?	➤ आवश्यकताका आधारमा बजेट विनियोजन भएको छ । तर पहिले जस्तो कोटा छुट्याएको चाहिँ छैन । आय आर्जनमा जोड दिएका छौं ।
७.	तारा कुमारी सापकोटा	➤ विपन्न समुदाय हेरेर कार्यक्रम बनाउनुपर्छ । अहिले पनि पहुँचका भरमा योजना लैजाने चलन छ । ➤ गाउँमा दुना टपरी बनाउने मेसिन छ । तर चलाउने मान्छे नहुँदा र ज्ञान नहुँदा त्यसै थन्क्याउनुपरेको छ । तालिम दिन पाए हुन्थ्यो । ➤ हाम्रोतिर सुरक्षा भएन । प्रहरी विट राख्न पहल गरियोस् ।	➤ तल्लो तहबाट नै योजना छनोट र कार्यान्वयन हुन्छ । बजेट विनियोजन गर्दा त्यो सावधानी अपनाएका छौं । ➤ मेसिन किनेर मात्रै त्यसले प्रतिफल दिँदैन । मेसिन प्रयोग गर्नुस् । उत्पादन बेच्ने उपाय पालिकाले खोज्छ । ➤ सुरक्षा नभएको गुनासो धेरै पटक आएको छ । पुलिस विट नै राख्न त गाह्रो होला, तर बेला वखत रेकि गर्न प्रहरीसँग आग्रह गर्छौं ।
८.	मुक्तिनाथ न्यौपाने	➤ मादीको बालुवा लमजुडले बेचेर सक्यो । पटक पटक उजुरी गर्दा पनि किन कारबाही भएन ? ➤ माझवंशीमा समृद्धी र संघीयता भन्ने गफ मात्रै भयो । केहि काम भएको छैन । बजेटमा किन विभेद भयो ? ➤ बजेटजति असारमा सक्ने चलन छ । हाम्रो ३२ लाखको काम गरेको ३२ रुपैयाँको पनि उपलब्धी छैन । पालिका किन संवेदनशील नभएको ?	➤ पहिलो पटक ५ हजार जरिवाना तिरायौं, पछि १५ हजार थप जरिवाना गरायौं । उजुरी परेपछि कारबाही गरेका छौं । ➤ समृद्धी गाउँगाउँमा पुगेको छ । योजना र बजेटमा कसैलाई विभेद गरेको छैन । सबै आकांक्षा पूरा एकै पटक हुँदैन । तर काम गरिरहेका छौं । ➤ असारे विकास अब हुँदैन । फागुन भित्र सम्झौता नगर्ने कामको पैसा घुतेर काम गर्नेलाई दिने नीति छ ।

९.	चित्रबहादुर घर्ती	विभिन्न सडकमा टेण्डर पछि बचेको पैसाले अलपत्र परेका थप काम गर्न मिल्दैन ? रामकोट बाटोमा ठेकेदारले धेरै नै घटेर टेण्डर हालेका छन् । बाँकी पैसा के गर्नुहुन्छ ?	स्टिमेट भन्दा धेरैको टेण्डर निकालेका छौं । त्यसैले पैसा बचेको छैन । ठेकेदारले घटेको रकम छुट्टै होईन । त्यो रकम जोगिएको भन्दा पनि पहिले नै स्टिमेटमा मिलाएका छौं ।
१०.	वामदेव सुवेदी	- बाखा भैसीलाई औषधी आयो भन्ने सुनिन्छ । तर किसानले पाएका छैनन् । त्यो कहाँ छ ? कति विउ आयो, कता गयो ? - पालिकाभित्रका स्कुलहरुको अनुगमन भएन । मनलाग्दी स्कुल चलाईएको छ, शिक्षक भर्ना गरिएको छ । अनुगमन गरियोस् ।	- आएको औषधी किसानकै गोठमा पुगेको छ । थप आवश्यक परे पशु शाखामा सम्पर्क गर्नुहोला । विउ पनि आएको जति पठाएकै छौं । अहिले विउ नै कम आयो । - अनुगमन भैरहेको छ । तर स्थानीयले पनि अनुगमन गर्नुपर्ने छ । गलत भए सुचना दिनुहोला, सुधारने प्रयास गर्छौं ।
११.	राजु सुवेदी	एनएलएसआईपी कार्यक्रममा सहभागी हुन हाम्रो जग्गाको धीतो पुगेन । पालिकाले समन्वय गरिदिनुपर्‍यो ।	एक चरण कुरा भैसकेको छ । सकेसम्म बढी किसानले लाभ पाउने गरि यो व्यवस्था मिलाईन्छ, धितो सहज बनाउन कुरा गरेका छौं ।
१२.	बलराम सुवेदी	- उन्नत मकैको विउ त आयो तर कसरी बाँड्ने ? ३ सय ६० केजी दिन्छु भनेर ६० केजी मात्रै गाउँमा आयो कसलाई दिने ? - योजना सुन्दा कागजमा त राम्रै रहेछ, तर फिल्डमा त्यस्तो छैन । सबै पुरानै मात्र योजना देख्छु, नयाँ खै ? १ लाख पैसा लिन १० पटक पालिका धाउनुपर्‍यो । प्राविधिकले घुमाको घुमाई गर्छन् । हामीले भन्नु दुख पायौं	- हामीले माग गरेअनुसार विउ आएन । अहिलेलाई यसैले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ । अर्को वर्ष बेलैमा खरिद प्रक्रिया मिलाउछौं । - सबैजसो योजना हामी आएपछि डिजाइन गरिएको हो । पुराना पनि कार्यान्वयन गरेका छौं, तर सबैजसो नयाँ छन् । गाउँगाउँमा बाटो पुगेको छ, खानेपानीको काम भैरहेको छ । - कागजपत्र मिलाएर आएको योजनामा कसैले झुलाउन मिल्दैन । तोकिएको कागजात त चाहिन्छ ।
१३.	कल्पना सुवेदी	महिला र बालबालिकाको पैसा खै ? हामी पैसा माग्न गयो भने नाच्न र गाउन पैसा दिन्नौं भन्छन् । हामीले पठाएको प्रपोजको वास्तै गर्दैनन् । पैसा छ कि छैन ? छ भने कता छ ?	पैसा छ । तर नाच्न र गाउन चाहिँ पैसा नदिने नै नीति छ पालिकाको । आय आर्जनका लागि हो भने जसरी पनि व्यवस्थापन गर्छौं । उत्पादन नहुने क्षेत्रमा पालिकाले लगानी गर्दैन
१४.	चिरन्जिवी सुवेदी	सडकको ग्रेड मिलेको छैन । छेउछेउ पनि उस्तै अव्यवस्थित छ । यसरी त पैसा नै दुरुपयोग हुने भयो । सडकमा दुर्घटना बढ्ने अवस्था आएको छ ।	प्राविधिकलाई भनेर विग्रेका कुरा मिलाउन भन्छौं । सबै फाईनल भएका छैनन्, सुधारन पर्ने कुरा सुधारिन्छ ।

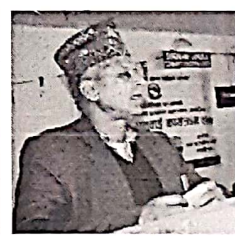
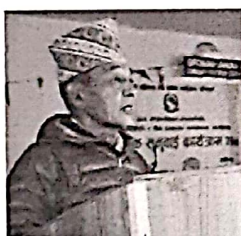
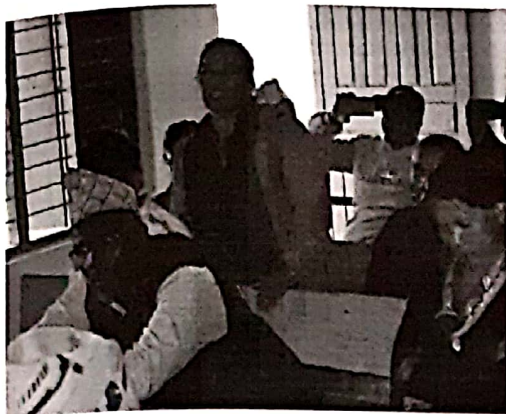
अनुसूची ७

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका केही तस्वीरहरु

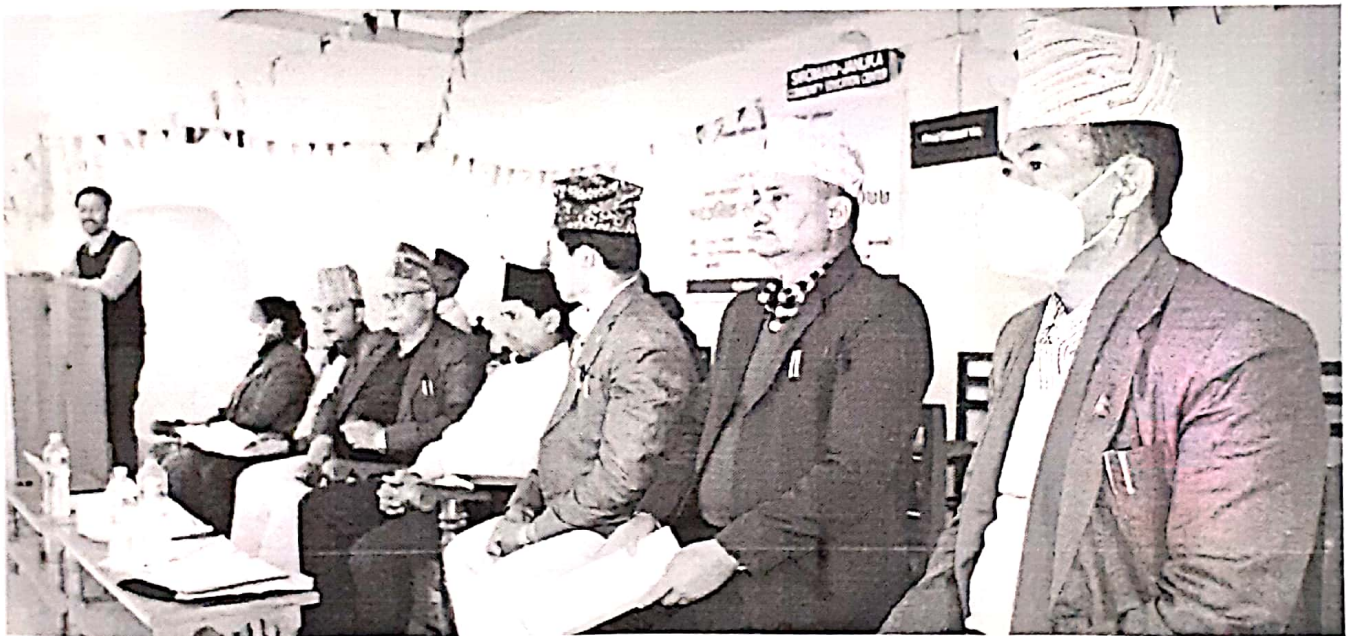
Signature

dhna NEPAL
SAHAMAT MEDIA (P.) LTD.
Kathmandu, Nepal

Signature

dna NEPAL
SAHAMAT MEDIA (P.) LTD.
Pokhara, Kathmandu, Biratnagar, Nepal

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll)

रूपा गाउँपालिका कार्यालय कास्कीवाट सेवा लिएर निस्कंदै गरेका सेवाग्राहीसंग सोधेर तयार गरिएको बहिर्गमन अभिमत-सहभागी संख्या ५० जना ।

१. कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएको हो ?

सिफारिस लिन/पुन्याउन	६० प्रतिशत
दर्ता/नवीकरण	१५ प्रतिशत
आर्थिक सहयोग लिन	५ प्रतिशत
योजना माग गर्न	० प्रतिशत
योजनाको किस्ता लिन	५ प्रतिशत
योजनाको मूल्याङ्कन गराउन	१० प्रतिशत
योजनाको अन्तिम भुक्तानी लिन	० प्रतिशत
स्थानीय तहले राखेको सूचना प्राप्त गर्न	० प्रतिशत
सूचनामूलक सामग्री प्राप्त गर्न	० प्रतिशत
अन्य कुनै भए	५ प्रतिशत

२. सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईंलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?

अति स्पष्ट	ठीकै	अस्पष्ट
४५ प्रतिशत	५० प्रतिशत	५ प्रतिशत

३. सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?

अति धेरै	ठीकै	थोरै
३० प्रतिशत	४० प्रतिशत	३० प्रतिशत

४. तपाईं प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?

मिलनसार र मैत्रीपूर्ण	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
४० प्रतिशत	६० प्रतिशत	० प्रतिशत

५. सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरु (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) बारे तपाईंलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?

अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
४५ प्रतिशत	५० प्रतिशत	५ प्रतिशत

६. तपाईंले राख्नुभएका समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?

अति सजिलो तरिकावाट समाधान दिए	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
४० प्रतिशत	४५ प्रतिशत	५ प्रतिशत

७. सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?

अति सजिलो (छोटो)	ठीकै	लामो र भन्कटिलो
३० प्रतिशत	५० प्रतिशत	२० प्रतिशत

कार्यालयको कुन-कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन-कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?
राम्रा लागेका कुराहरु

- विकास निर्माणका काम पहिले भन्दा सन्तोषजनक छ ।
- गाउँगाउँका सडक स्तरोन्नती हुन थालेका छन् ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवहार राम्रो लाग्यो ।
- बडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयहरु बन्न थालेका छन् ।
- कृषि र खानेपानीका क्षेत्रमा काम भएका छन् ।
- माग गरेका योजना परेका छन् ।
- जनप्रतिनिधिहरु गाउँ गाउँ आउँछन् र गुनासो सुन्छन् ।

नराम्रा लागेका कुराहरु

- बजेट र योजनामा नातावाद, कृपावाद हेरिन्छ । राजनीतिक विभेद हुन्छ ।
- योजना र कार्यक्रमबारे नागरिकलाई जानकारी गराउँदैनन् ।
- धेरै पटक गुनासो गर्दा सुधारको प्रतिबद्धता आउँछ तर सुधार हुँदैन ।
- पालिकाको भुगोल र अवस्था अनुसार नीति, कार्यक्रम र मापदण्ड बन्दैन । जसका कारण नागरिकले सेवा पाउन समस्या हुने गरेको छ ।
- विकास निर्माणमा ढिलासुस्ती हुन्छ । उपभोक्ता समिति बनाउँदा राजनीतिक कार्यकर्ता हेरिन्छ ।
- योजनाहरुको सही अनुगमन हुँदैन । प्राविधिकहरु पसलमा बसेर अनुगमनको फाइल बनाउँछन् ।
- एउटै गाउँमा आएका योजना कार्यान्वयन गर्न छुट्टाछुट्टै समिति बनाउने भन्छन् । तर समितिमा बस्ने मान्छे नहुँदा योजनामा काम गर्ने सकिएन ।
- कर्मचारीहरुले व्यवहारिक समस्या बुझ्दैनन् । जे कुरामा पनि कागज खोज्दा योजना फर्सोट गर्न गाह्रो भयो । उपभोक्ता समितिका अध्यक्षले असिस्टेण्ट नै राख्नुपर्ने अवस्था आयो ।
- सबै वडामा समानुपातिक विकास हुन सकेन । कतै पचि बाटो र घरघरमा धारा छ, कतै कच्ची सडक पनि छैन, खानेपानी लिन जाँदा दिन वित्छ ।
- समयमा प्राविधिक पाईदैन । कहिलेकाहिँ योजना फरफारक गर्दा पैसा नदिए ढिला सुस्ती गर्छन् । पैसा त माग्दैनन् तर आसय देखाउँछन् ।

सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु

- पालिकाको भुगोल अनुसार मापदण्ड र नीति बनाउनुपर्‍यो ।
- वर्षेनी आउने बजेट र कार्यक्रम सबै नागरिकलाई थाहा दिनुपर्‍यो ।
- विकासमा राजनीति गर्नु भएन । आवश्यकताका आधारमा योजना छनोट होस् ।
- काम सकिने वित्तिकै प्राविधिक पठाईयोस् । फरफारक सहज बनाईयोस् ।
- गरिएका प्रतिबद्धता बेलैमा पूरा गरियोस् ।
- सहि अनुगमन होस्, गलत गर्नेलाई कारबाही र राम्रो गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरियोस् ।

कार्यालयको कुन-कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन-कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?
राम्रा लागेका कुराहरु

- विकास निर्माणका काम पहिले भन्दा सन्तोषजनक छ ।
- गाउँगाउँका सडक स्तरोन्नती हुन थालेका छन् ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवहार राम्रो लाग्यो ।
- बढा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयहरु बन्न थालेका छन् ।
- कृषि र खानेपानीका क्षेत्रमा काम भएका छन् ।
- माग गरेका योजना परेका छन् ।
- जनप्रतिनिधिहरु गाउँ गाउँ आउँछन् र गुनासो सुन्छन् ।

नराम्रा लागेका कुराहरु

- बजेट र योजनामा नातावाद, कृपावाद हेरिन्छ । राजनीतिक विभेद हुन्छ ।
- योजना र कार्यक्रमबारे नागरिकलाई जानकारी गराउँदैनन् ।
- धेरै पटक गुनासो गर्दा सुधारको प्रतिवद्धता आउँछ तर सुधार हुँदैन ।
- पालिकाको भुगोल र अवस्था अनुसार नीति, कार्यक्रम र मापदण्ड बन्दैन । जसका कारण नागरिकले सेवा पाउन समस्या हुने गरेको छ ।
- विकास निर्माणमा ढिलासुस्ती हुन्छ । उपभोक्ता समिति बनाउँदा राजनीतिक कार्यकर्ता हेरिन्छ ।
- योजनाहरुको सही अनुगमन हुँदैन । प्राविधिकहरु पसलमा बसेर अनुगमनको फाइल बनाउँछन् ।
- एउटै गाउँमा आएका योजना कार्यान्वयन गर्न छुट्टाछुट्टै समिति बनाउने भन्छन् । तर समितिमा बस्ने मान्छे नहुँदा योजनामा काम गर्ने सकिएन ।
- कर्मचारीहरुले व्यवहारिक समस्या बुझ्दैनन् । जे कुरामा पनि कागज खोज्दा योजना फर्स्योत गर्न गाह्रो भयो । उपभोक्ता समितिका अध्यक्षले असिस्टेण्ट नै राख्नुपर्ने अवस्था आयो ।
- सबै बढामा समानुपातिक विकास हुन सकेन । कतै पचि बाटो र घरघरमा धारा छ, कतै कच्ची सडक पनि छैन, खानेपानी लिन जाँदा दिन वित्छ ।
- समयमा प्राविधिक पाईदैन । कहिलेकाहिँ योजना फरफारक गर्दा पैसा नदिए ढिला सुस्ती गर्छन् । पैसा त माग्दैनन् तर आसय देखाउँछन् ।

सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु

- पालिकाको भुगोल अनुसार मापदण्ड र नीति बनाउनुपर्ने ।
- वर्षेनी आउने बजेट र कार्यक्रम सबै नागरिकलाई थाहा दिनुपर्ने ।
- विकासमा राजनीति गर्नु भएन । आवश्यकताका आधारमा योजना छनोट होस् ।
- काम सकिने वित्तिकै प्राविधिक पठाईयोस् । फरफारक सहज बनाईयोस् ।
- गरिएका प्रतिवद्धता बेलैमा पूरा गरियोस् ।
- सहि अनुगमन होस्, गलत गर्नेलाई कारवाही र राम्रो गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरियोस् ।

कार्यालयको कुन-कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन-कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?
राम्रा लागेका कुराहरु

- विकास निर्माणका काम पहिले भन्दा सन्तोषजनक छ ।
- गाउँगाउँका सडक स्तरोन्नती हुन थालेका छन् ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवहार राम्रो लाग्यो ।
- वडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयहरु बन्न थालेका छन् ।
- कृषि र खानेपानीका क्षेत्रमा काम भएका छन् ।
- माग गरेका योजना परेका छन् ।
- जनप्रतिनिधिहरु गाउँ गाउँ आउँछन् र गुनासो सुन्छन् ।

नराम्रा लागेका कुराहरु

- बजेट र योजनामा नातावाद, कृपावाद हेरिन्छ । राजनीतिक विभेद हुन्छ ।
- योजना र कार्यक्रमबारे नागरिकलाई जानकारी गराउँदैनन् ।
- धेरै पटक गुनासो गर्दा सुधारको प्रतिबद्धता आउँछ तर सुधार हुँदैन ।
- पालिकाको भुगोल र अवस्था अनुसार नीति, कार्यक्रम र मापदण्ड बन्दैन । जसका कारण नागरिकले सेवा पाउन समस्या हुने गरेको छ ।
- विकास निर्माणमा ढिलासुस्ती हुन्छ । उपभोक्ता समिति बनाउँदा राजनीतिक कार्यकर्ता हेरिन्छ ।
- योजनाहरुको सही अनुगमन हुँदैन । प्राविधिकहरु पसलमा बसेर अनुगमनको फाइल बनाउँछन् ।
- एउटै गाउँमा आएका योजना कार्यान्वयन गर्न छुट्टाछुट्टै समिति बनाउने भन्छन् । तर समितिमा बस्ने मान्छे नहुँदा योजनामा काम गर्ने सकिएन ।
- कर्मचारीहरुले व्यवहारिक समस्या बुझ्दैनन् । जे कुरामा पनि कागज खोज्दा योजना फर्स्योत गर्न गाह्रो भयो । उपभोक्ता समितिका अध्यक्षले असिस्टेण्ट नै राख्नुपर्ने अवस्था आयो ।
- सबै वडामा समानुपातिक विकास हुन सकेन । कतै पचि बाटो र घरघरमा धारा छ, कतै कच्ची सडक पनि छैन, खानेपानी लिन जाँदा दिन वित्छ ।
- समयमा प्राविधिक पाईदैन । कहिलेकाहिँ योजना फरफारक गर्दा पैसा नदिए ढिला सुस्ती गर्छन् । पैसा त माग्दैनन् तर आसय देखाउँछन् ।

सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु

- पालिकाको भुगोल अनुसार मापदण्ड र नीति बनाउनुपर्‍यो ।
- वर्षेनी आउने बजेट र कार्यक्रम सबै नागरिकलाई थाहा दिनुपर्‍यो ।
- विकासमा राजनीति गर्नु भएन । आवश्यकताका आधारमा योजना छनोट होस् ।
- काम सकिने वित्तिकै प्राविधिक पठाईयोस् । फरफारक सहज बनाईयोस् ।
- गरिएका प्रतिबद्धता बेलैमा पूरा गरियोस् ।
- सहि अनुगमन होस्, गलत गर्नेलाई कारबाही र राम्रो गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरियोस् ।

कार्यालयको कुन-कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन-कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?
राम्रा लागेका कुराहरु

- विकास निर्माणका काम पहिले भन्दा सन्तोषजनक छ ।
- गाउँगाउँका सडक स्तरोन्नती हुन थालेका छन् ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवहार राम्रो लाग्यो ।
- बडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयहरु बन्न थालेका छन् ।
- कृषि र खानेपानीका क्षेत्रमा काम भएका छन् ।
- माग गरेका योजना परेका छन् ।
- जनप्रतिनिधिहरु गाउँ गाउँ आउँछन् र गुनासो सुन्छन् ।

नराम्रा लागेका कुराहरु

- बजेट र योजनामा नातावाद, कृपावाद हेरिन्छ । राजनीतिक विभेद हुन्छ ।
- योजना र कार्यक्रमबारे नागरिकलाई जानकारी गराउँदैनन् ।
- धेरै पटक गुनासो गर्दा सुधारको प्रतिबद्धता आउँछ तर सुधार हुँदैन ।
- पालिकाको भुगोल र अवस्था अनुसार नीति, कार्यक्रम र मापदण्ड बन्दैन । जसका कारण नागरिकले सेवा पाउन समस्या हुने गरेको छ ।
- विकास निर्माणमा ढिलासुस्ती हुन्छ । उपभोक्ता समिति बनाउँदा राजनीतिक कार्यकर्ता हेरिन्छ ।
- योजनाहरुको सही अनुगमन हुँदैन । प्राविधिकहरु पसलमा बसेर अनुगमनको फाइल बनाउँछन् ।
- एउटै गाउँमा आएका योजना कार्यान्वयन गर्न छुट्टाछुट्टै समिति बनाउने भन्छन् । तर समितिमा बस्ने मान्छे नहुँदा योजनामा काम गर्ने सकिएन ।
- कर्मचारीहरुले व्यवहारिक समस्या बुझ्दैनन् । जे कुरामा पनि कागज खोज्दा योजना फर्स्योर्न गर्न गाह्रो भयो । उपभोक्ता समितिका अध्यक्षले असिस्टेण्ट नै राख्नुपर्ने अवस्था आयो ।
- सबै बडामा समानुपातिक विकास हुन सकेन । कतै पचि बाटो र घरघरमा धारा छ, कतै कच्ची सडक पनि छैन, खानेपानी लिन जाँदा दिन वित्छ ।
- समयमा प्राविधिक पाईदैन । कहिलेकाहिँ योजना फरफारक गर्दा पैसा नदिए ढिला सुस्ती गर्छन् । पैसा त माग्दैनन् तर आसय देखाउँछन् ।

सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु

- पालिकाको भुगोल अनुसार मापदण्ड र नीति बनाउनुपर्‍यो ।
- वर्षेनी आउने बजेट र कार्यक्रम सबै नागरिकलाई थाहा दिनुपर्‍यो ।
- विकासमा राजनीति गर्नु भएन । आवश्यकताका आधारमा योजना छनोट होस् ।
- काम सकिने वित्तिकै प्राविधिक पठाईयोस् । फरफारक सहज बनाईयोस् ।
- गरिएका प्रतिवद्धता बेलैमा पूरा गरियोस् ।
- सहि अनुगमन होस्, गलत गर्नेलाई कारबाही र राम्रो गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरियोस् ।

  SAHAMAT MEDIA (P.) LTD.
Polkhara Leikhnath-8, Simskochaur, Kaski
Buddha 2073

रूपा गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर नागरिकहरुबाट भरिएको प्रतिवेदन-सहभागि नागरिक ५० जना।

नागरिक प्रतिवेदन (Citizen Report Card)

१. सेवाको सन्तुष्टि

१.१ तपाईंले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?

सन्तुष्ट	ठीकै	
३० प्रतिशत	६० प्रतिशत	असन्तुष्ट
१.२ सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	१० प्रतिशत	

सन्तुष्ट	ठीकै	
२५ प्रतिशत	७० प्रतिशत	असन्तुष्ट
२. सेवाको नियमितता	५ प्रतिशत	

२.१ नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवामा लागेको समयप्रति कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट	ठीकै	
४० प्रतिशत	४० प्रतिशत	असन्तुष्ट
२.२ तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नु भयो ?	२० प्रतिशत	

तिरिँको छैन	एकदमै कम	धेरै तिरिँको
९० प्रतिशत	५ प्रतिशत	५ प्रतिशत

३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.१ यस संस्थाले दिने सेवाप्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

विश्वस्त	ठीकै	अविश्वस्त
४५ प्रतिशत	५५ प्रतिशत	० प्रतिशत

३.२ यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छुट्याएको सेवा प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?

छ	छैन	अलिअलि थाहा छ।
२० प्रतिशत	२० प्रतिशत	६० प्रतिशत

४. सेवाको गुणस्तर

४.१ तपाईं यस कार्यालयमा आउँदा कसको सहयोग लिनुभयो ?

आफै	ठूलावडाको	मध्यस्थकर्ता
९० प्रतिशत	१० प्रतिशत	५ प्रतिशत

४.२ यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पर्‍यो ?

१ पटक	२ पटक	सो भन्दा बढी
५० प्रतिशत	४० प्रतिशत	१० प्रतिशत

५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.१ कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?

अति राम्रो	ठीकै	नराम्रो
४० प्रतिशत	४० प्रतिशत	२० प्रतिशत

५.२ कार्यालयमा भएको नागरिक वडापत्र वारे तपाईंलाई जानकारी छ ?

छ	आंशिक जानकारी छ	कुनै जानकारी छैन
३० प्रतिशत	५० प्रतिशत	२० प्रतिशत

५.३ कार्यालय र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध कस्तो छ ?

अति राम्रो	ठीकै	खासै राम्रो छैन
६० प्रतिशत	४० प्रतिशत	० प्रतिशत

६. नागरिक वडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा

६.१ तपाईंको विचारमा सेवाग्राहीले नागरिक वडापत्रको उपयोग कुन हदसम्म गरेका छन् ?	कम	
३० प्रतिशत	६० प्रतिशत	गरेको छैन
६.२ तपाईंको विचारमा सेवाप्रदायकहरुले नागरिक वडापत्र अनुरूप कति हदसम्म सेवा प्रदान गरेको जस्तो लाग्छ ?	कम	१० प्रतिशत
४० प्रतिशत	४० प्रतिशत	गरेको छैन
६.३ तपाईंको विचारमा उजुरी पेटिकाको उपयोग कुन हदसम्म भएको छ ?	ठीकै भएको छ	२० प्रतिशत
३० प्रतिशत	४० प्रतिशत	भएको छैन
१० प्रतिशत		५० प्रतिशत

प्रनावली भाग-२

१. सिफारिस सम्बन्धी

१.१ सिफारिसको लागि चाहिने आवश्यक कागजातहरुको प्रष्ट जानकारी पाउनु भयो ?

पाएँ	ठीकै पाएँ	स्पष्ट पाइन
१० प्रतिशत	५ प्रतिशत	५ प्रतिशत
१.२ कुनै सिफारिसको लागि लाग्ने दस्तुर वाहेक अतिरिक्त रकम दिनु पर्‍यो ?	थोरै दिएँ	मागिएन र दिइएन पनि
० प्रतिशत	५ प्रतिशत	९५ प्रतिशत
१.३ राजस्व, शुल्क तथा दस्तुर को-कससंग उठाउने गर्दछन् ?	सीमित व्यक्ति सँग उठाउँछन्	धेरै व्यक्तिबाट छ
सबैसँग उठाउँछन्	२० प्रतिशत	० प्रतिशत

२. पूर्वाधार तथा सरसफाईसम्बन्धी

२.१ कार्यालयमा सरसफाईको अवस्था कस्तो छ ?

गम्भीर	ठीकै	खराब
५० प्रतिशत	३० प्रतिशत	२० प्रतिशत

२.२ कार्यालयमा सरसफाई सम्बन्धी गुनासो गर्दा त्यसमाथि कारवाही कतिको गरिन्छ ?

तुरुन्तै हुन्छ	पटक पटक भनेपछि मात्रै हुन्छ	जति भनेपनि हुन्न
६० प्रतिशत	३५ प्रतिशत	५ प्रतिशत

२.३ तपाईंको पालिकामा विकास निर्माणको स्थिति कस्तो छ ?

गम्भीर	ठीकै	खराब
३० प्रतिशत	५० प्रतिशत	२० प्रतिशत

२.४ सञ्चालन गरेका योजनाहरु कतिको प्रभावकारी छन् ?

प्रभावकारी छन्	ठीकै छन्	प्रभावकारी छैनन्
३५ प्रतिशत	५५ प्रतिशत	१० प्रतिशत

२.५ योजनाको विल भुक्तानी दिने व्यवस्था कस्तो छ ?

महत्त्व	ठीकै	अप्ठेरो
४५ प्रतिशत	१० प्रतिशत	४५ प्रतिशत

२.६ योजनाहरु जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरुलाई रकम दिनुपर्छ ?

पर्दैन	मागेरै लिन्छन्	रकम नदिएँ अप्ठ्यारो पर्छन्
१० प्रतिशत	० प्रतिशत	१० प्रतिशत

२.७ योजना सञ्चालन गर्दा प्राविधिक सहयोग कतिको पाउनुभयो ?

सजिलै पाईयो	कहिलेकाहीँ पाईयो	माग गर्दा पनि पाईएन
४० प्रतिशत	५० प्रतिशत	१० प्रतिशत

२.८ योजना सञ्चालन गर्दा गाउँपालिका बाट कतिको सहयोग पाउनुभएको छ ?

धेरै सहयोग पाएको छु	ठीकै सहयोग पाएको छु	निरुत्साहित गरिन्छ
६० प्रतिशत	४० प्रतिशत	० प्रतिशत

३. यस कार्यालयको तल दिइएका विविध पक्षहरुमा तपाईंको अनुभव कस्तो छ ?

३.१ आर्थिक श्रोत कस्तो छ ?

आवश्यक श्रोत उपलब्ध	कम श्रोत उपलब्ध	अति कम श्रोत उपलब्ध
३० प्रतिशत	६० प्रतिशत	१० प्रतिशत

३.२ काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया कस्तो छ ?

अति सरल	ठीकै	जटिल
४० प्रतिशत	४० प्रतिशत	२० प्रतिशत

३.३ कार्यालयमा भएका कर्मचारीमा सीप कस्तो छ ?

आवश्यक सीप छ	आवश्यकता भन्दा कम छ	सीप निकै कम छ
७० प्रतिशत	३० प्रतिशत	० प्रतिशत

३.४ गाउँपालिकाको आम्दानी र खर्च बाहिर सूचना पाटीमा टाँसेको देख्नुभयो ?

टाँसेको देखेको छु	कहिले काँहीँ टाँसेको देखिन्छ	खै कतै देखिएन
५० प्रतिशत	३० प्रतिशत	२० प्रतिशत

३.५ कार्य सम्पन्नको आधारमा मूल्यांकन भएको छ कि छैन ?

छ	ठीकै मूल्यांकन हुने गरेको छ	कहिले पनि भएको थाहा छैन
३५ प्रतिशत	४५ प्रतिशत	२० प्रतिशत

४. पारदर्शिता सम्बन्धी

४.१ गाउँपालिकामा अहिलेसम्म यस वर्ष कतिवटा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सम्पन्न भए ?

१ वटा	२ वटा	कार्यक्रमवारे जानकारी नै छैन
३० प्रतिशत	० प्रतिशत	७० प्रतिशत

४.२ गाउँपालिकामा अहिलेसम्म कतिवटा सार्वजनिक परीक्षण सम्पन्न भए ?

धेरै	कम	भएकै छैन
० प्रतिशत	३० प्रतिशत	७० प्रतिशत

४.३ गाउँपालिकामा वार्षिक रुपमा सामाजिक परीक्षण भएको छ ?

भएको छ	अहिलेसम्म सञ्चालन भएकै छैन	कार्यक्रमवारे जानकारी नै छैन
१० प्रतिशत	२० प्रतिशत	७० प्रतिशत

४.४ सार्वजनिक सुनुवाइमा गरिएका सार्वजनिक प्रतिवद्धता कतिको कार्यान्वयन भएको छ ?

धेरै	ठीकै	कम
३० प्रतिशत	६५ प्रतिशत	५ प्रतिशत

४.५ सार्वजनिक सुनुवाइको अनुगमन गर्ने संयन्त्रको विकास भएको छ ?

संयन्त्र बनेको छ	कुनै संयन्त्र बनेको छैन	कुनै जानकारी नै छैन
२० प्रतिशत	४० प्रतिशत	४० प्रतिशत

४.६ यस कार्यालयको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र श्रोतका बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?

धेरै जानकारी पाएको छु	ठीकै जानकारी पाएको छु	कम जानकारी पाएको छु
४० प्रतिशत	४० प्रतिशत	२० प्रतिशत